

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

143ste Assemblee van de IPU (Madrid, 26-30 november 2021): verslag van de delegatie van de Belgische Groep

De voorzitter van de Belgische Groep stelt samen met het CHRP een nieuwe stijging van de mensenrechten van parlementsleden wereldwijd vast

De IPU stelde een record aantal gevallen vast van schendingen van de mensenrechten van parlementsleden het afgelopen jaar. Uit data blijkt dat minstens 673 parlementsleden uit 44 landen bedreigd worden. De cijfers voor 2021 bevestigen nogmaals de voortdurende stijging sinds 2014 van het aantal gevallen dat door het Comité voor de Mensenrechten van Parlementsleden (CHRP) van de IPU werd onderzocht. Deze keer gaat het over een stijging met maar liefst 22%.

Volkvertegenwoordiger Samuel Cogolati (Ecolo-Groen), voorzitter van de Belgische Groep van de IPU, is een van de 10 leden van dit Comité. De meest vastgestelde schendingen zijn schendingen van de vrijheid van meningsuiting, bedreigingen, intimidaties en het ontbreken van een eerlijk proces.

Tijdens de 143ste Assemblee van de IPU in Madrid werden bijna 300 beslissingen van het Comité m.b.t. individuele dossiers goedgekeurd.

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

Myanmar

Sinds de militaire coup en de schorsing van het parlement in februari 2021, ontving de IPU specifieke rapporteringen inzake mensenrechtenschendingen van 55 parlementsleden die in november 2020 verkozen werden. Het gaat hierbij om bedreigingen, intimidatie, willekeurige aanhoudingen, foltering, slechte behandeling en criminele aantijgingen zonder duidelijke rechtvaardiging.

De IPU is zeer bezorgd over het welzijn van parlementsleden n.a.l.v. het nieuws dat de vastgehouden leiders Aung San Suu Kyi en Win Myint veroordeeld werden tot twee jaar gevangenis voor aanklachten m.b.t. het aanzetten tot en het overtreden van de COVID-19-regels.

De veroordeling van deze hooggeplaatsten zou ertoe kunnen leiden dat de militaire autoriteiten tot nog meer aanhoudingen en gevangenisstraffen voor verkozen parlementsleden beslissen.

De IPU volgt de toestand van de parlementsleden in Myanmar op de voet. Het CHRP hield tijdens de afgelopen Assemblee hoorzittingen met parlementsleden die zich verschuilen of in ballingschap zitten.

Tunesië

De IPU zag het aantal klachten uit Tunesië gevoelig stijgen na de schorsing van het Tunesische parlement door President Saied in juli 2021.

De IPU ontving rapporten over 24 Tunesische parlementsleden. Zij klagen aan dat hun parlementaire onschendbaarheid en hun bewegingsvrijheid werd ontnomen. Zij lijden naar verluidt onder een georkestreerde demoniseringscampagne die hen persoonlijk in gevaar brengt.

Sommige parlementsleden worden beticht van bepaalde activiteiten die plaatsvonden voordat het parlement geschorst werd en staan voor een proces voor een militaire rechtbank.

Het CHRP is niet alleen bezorgd over de individuele rechten van de parlementsleden zelf maar ook over de aanhoudende schorsing van het parlement waarvan verondersteld werd dat ze beperkt zou zijn.

Venezuela

Het CHRP heeft voortdurend gelobbyd in naam van tientallen vervolgte parlementsleden uit de oppositie die werden verkozen voor de Nationale Assemblee in 2015.

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

In augustus 2021 kon de IPU na meerdere verzoeken eindelijk het land bezoeken. De heer Samuel Cogolati nam deel aan deze zending. De delegatie ontmoette de huidige autoriteiten en meer dan 60 parlementsleden die in 2015 werden verkozen om de toestand op het terrein te bestuderen en oplossingen te vinden om de politieke crisis op te lossen.

De IPU was verheugd om te vernemen dat er vlak voor en vlak na de zending een parlements lid uit de oppositie werd vrijgelaten.

De IPU besliste om beide parlementen (dat van 2015 en dat van 2020) voorlopig beide enkel als waarnemer toe te laten tijdens de Assemblees van de IPU in de hoop dat ze tot oplossingen komen.

De IPU gaat er van uit dat ze in 2022 zendingen zal sturen naar Cambodja, Colombia, Gabon, Irak, Tunesië en Zimbabwe om informatie uit eerste hand in te winnen over vervolgde parlementsleden.

Andries Gryffroy schrijft mee aan een mondiale resolutie over gelijke toegang tot vaccins wereldwijd

Tijdens de 143ste Assemblee van de IPU schaarden parlementsleden van over de hele wereld zich achter een urgentiepunt/resolutie van de Afrikaanse geopolitieke groep waarin wordt opgeroepen om een gelijke toegang tot vaccins te steunen, in het bijzonder in de minder ontwikkelde landen.

Senator Andries Gryffroy (N-VA) schreef mee aan de compromistekst als vertegenwoordiger van de Twaalf Plus-Groep (47 Europese en gelijkgestemde landen). Hij werd samen met een Duitse collega aangewezen als afgevaardigden voor het redactiecomité.

In de resolutie worden de internationale gemeenschap en de WHO (Wereldgezondheidsorganisatie) ertoe opgeroepen om verder gemeenschappelijke inspanningen te leveren om tijdige, gelijke en universele toegang tot veilige, betaalbare, kwalitatieve en effectieve vaccins te verzekeren, met bijzondere aandacht voor de noden van lage- en middel-lage-loonlanden en de meest getroffen landen.

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

Vaccinproducenten worden gevraagd om regelmatige en duidelijke vooruitzichten te bieden over hoe zij (prioritair) aan hun contracten met COVAX en andere regionale initiatieven zullen voldoen. Zij worden ertoe aangezet om de productie op te drijven via flexibele samenwerkingverbanden zoals het opbouwen van vul- en afwerkingscapaciteit, technologische partnerschappen en licentieactiviteiten.

Regeringen worden ertoe opgeroepen om alle regelgeving te harmoniseren om de toelevering van vaccins te versnellen en voor de nodige logistiek en opleiding te zorgen om grootschalige vaccinatieprogramma's mogelijk te maken.

Parlementsleden worden verzocht om samen met hun nationale regeringen collectief en mondiaal invloed uit te oefenen bij de WTO (Wereldhandelsorganisatie) om alle exportbelemmeringen en andere handelsbarrières m.b.t. COVID-19-vaccins en de productiebestanddelen op te heffen.

De 143ste Assemblee dringt aan op nationale en internationale inspanningen om het bewustzijn omtrent de effectiviteit van vaccins te verhogen, alle gemeenschappen ervoor warm te maken en de weerstand tegen de vaccins te doen afnemen. Dit is volgens de Assemblee onontbeerlijk om wereldwijd een voldoende hoge immuniteitsgraad te bereiken en er zijn ter zake behoorlijk wat meer inspanningen nodig.

Bestrijding van online seksuele uitbuiting van kinderen: mevrouw Lanjri en mevrouw Jadin dringen aan op een specifieke aanpak voor jongens en wijzen op de verantwoordelijkheid van de digitale industrie

Tijdens de 143e Assemblee heeft het *Forum van vrouwelijke parlementsleden* zich vanuit een genderperspectief gebogen over het ontwerp van resolutie "*Legislation worldwide to combat online sexual child exploitation*", dat op de agenda van het *Committee on Democracy and Human Rights* stond. Vanwege de dringende noodzaak om online seksuele uitbuiting en misbruik van kinderen te bestrijden en om de politieke autoriteiten voor deze doelstelling te mobiliseren, had het *Committee on Democracy and Human Rights* van de IPU in april-mei 2021 een hoorzitting met deskundigen over dit onderwerp georganiseerd, die input voor het ontwerp van resolutie heeft opgeleverd.

Tijdens het debat herinnerden de parlementsleden eraan dat kinderen de toekomst van alle naties vormen en bijgevolg naar behoren moeten worden beschermd, ook in de digitale wereld. De belangrijkste reden waarom kinderen seksueel worden misbruikt, is hun kwetsbaarheid. Ook het gebrek aan specifieke repressieve maatregelen ter bestrijding van online seksueel misbruik draagt bij tot het wijdverbreide karakter ervan. De parlementen moeten wetgeving uitvaardigen om alle vormen van online seksuele uitbuiting van kinderen

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

strafbaar te stellen, meer bepaald rekening houdend met de grensoverschrijdende dimensie van dit fenomeen. Ook werd de noodzaak van waarschuwingsmechanismen op het internet benadrukt.

Volksvertegenwoordigster Katrin Jadin (MR) heeft de resolutie gesteund omdat het fenomeen van seksuele uitbuiting van kinderen en online kindermisbruik verder is toegenomen tijdens de COVID-19-pandemie, vanwege de lockdownmaatregelen en het toegenomen gebruik van het internet. Ze heeft beklemtoond dat het belangrijk is een genderspecifiek beleid te ontwikkelen in de strijd tegen seksueel geweld tegen kinderen, ook online, en heeft aangekondigd dat de Belgische delegatie een amendement in die zin zal indienen.

Tot slot heeft het *Forum van vrouwelijke parlementsleden* zijn werkzaamheden afgerond met een paneldebat over strategieën voor het uitwerken van genderbewuste wetgeving. De parlementsleden konden hun eigen ervaringen op de volgende drie strategische gebieden delen :

- het doorvoeren van een wetgevingshervorming die rekening houdt met het genderspect, en de voordelen en uitdagingen van een dergelijke hervorming;
- partnerschappen met het oog op een wetgevingshervorming die oog heeft voor het genderspect;
- de mechanismen en actiemiddelen in het Parlement.

Het debat bood de secretaris-generaal van de IPU ook de gelegenheid om het door de IPU en UN Women gezamenlijk opgestelde handboek over genderbewuste wetgeving voor te stellen.

Tijdens zijn vergadering van 27 november 2021, heeft het *Committee on Democracy and Human Rights* zich grondiger gebogen over de tekst van het ontwerp van resolutie "*Legislation worldwide to combat online sexual child exploitation*" en de voorgestelde amendementen. De corapporteur, mevrouw

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

Arda Gerkens (Nederland), bracht eerst de belangrijkste doelstellingen ervan in herinnering:

- *"The draft resolution calls on parliaments to take all necessary action to reform national legal frameworks, so that legislation worldwide to combat online sexual child exploitation can be developed and national law, policies and programmes can align with international children rights standards;*
- *It invites parliaments and the IPU to raise public awareness on the subject and to support States in their efforts to combat online child exploitation;*
- *The draft resolution calls for enhancing cooperation between countries, technology companies and law enforcement, emphasizing that all technical measures that are available and within the privacy laws, should be used to prevent the spreading of this material and hamper perpetrators to offend;*
- *The text includes recommendations on the role of the IPU in this process. It advises how the IPU can help parliaments to develop legislation and cooperation;*
- *Finally, the draft resolution encourages parliaments, the IPU and other relevant partners to collaborate in order to make sure that they translate the resolution into specific national actions, monitor progress, and build the capacity of parliaments and parliamentarians to develop and monitor national policies that combat online child sexual exploitation and abuse."* (cf. *Explanatory memorandum*, ingediend door de corapporteurs mevrouw A. Gerkens (Nederland), mevrouw J. Oduol (Kenia) en de heer P. Limjaroenrat (Thailand)), na te lezen op <https://www.ipu.org/event/143rd-assembly-and-related-meetings#event-sub-page-documents/>).

Tijdens het algemeen debat spraken de parlementsleden opnieuw hun steun uit voor het ontwerp van resolutie en benadrukten ze het belang van een alomvattende strategie die verschillende aspecten omvat: wetgeving, onderwijs, preventie, gezondheid en informatie- en communicatietechnologie (ICT). Naast de goede praktijken en de bestaande wetgeving die door verschillende delegaties werden voorgesteld, waren de parlementsleden het erover eens dat de internationale omvang van de problematiek alle landen verplicht snel te handelen om een dergelijke strategie uit te rollen. Daarbij moet er steeds op worden toegezien dat het kind dat het slachtoffer is van dergelijk misbruik op passende wijze wordt bijgestaan en in geen geval schuldig wordt geacht. Er werd gewezen op de rol en de meerwaarde van de IPU bij de uitbouw van een dergelijke strategie (modelwet, handboek voor parlementsleden, enz.).

Uiteindelijk zijn er bijna 80 amendementen op de tekst van de rapporteurs ingediend. Op basis van een voorafgaand advies van Child Focus heeft de Belgische delegatie 3 amendementen ingediend die in de commissie zijn verdedigd door *volksvertegenwoordigster Nahima Lanjri (CD&V)*.

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

Deze amendementen strekten ertoe:

- te beklemtonen dat online seksuele uitbuiting ook heel wat jongens treft en dat daarom voor hen een specifieke aanpak moet worden uitgewerkt, waarvoor aparte preventieprogramma's en financiering nodig zijn;
- te wijzen op de verantwoordelijkheid van de digitale industrie om een veilige onlineomgeving te creëren door betere veiligheidsmaatregelen te nemen ter bescherming van kinderen en procedures vast te stellen voor het melden en verwijderen van illegale online-inhoud;
- de kwestie niet te beperken tot sociale media, maar uit te breiden tot de activiteiten van ondernemingen in de digitale industrie, zodat zij verplicht zijn inhoud die verband houdt met seksuele uitbuiting van kinderen en online seksueel misbruik van kinderen op te sporen en onmiddellijk te verwijderen.

De Belgische delegatie is verheugd dat deze aandachtspunten in de definitieve tekst van de resolutie zijn opgenomen.

De in de commissie aangenomen tekst werd vervolgens voorgelegd aan de Assemblee. De Assemblee heeft de tekst eveneens eenparig goedgekeurd. De

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

definitieve resolutie is beschikbaar op <https://www.ipu.org/event/143rd-assembly-and-related-meetings#event-sub-page-25153>

De Belgische delegatie verzet zich tegen de status van waarnemer voor de Orde van Malta

Op aanbeveling van zijn *Executive Committee* werd de *Governing Council* van de IPU gevraagd het verzoek betreffende de status van geassocieerd lid van het Pan-Afrikaans Parlement goed te keuren, evenals de verzoeken betreffende de status van permanente waarnemer van het *Comité interparlementaire* van de G5 Sahel, het *Parliamentary Forum on Small Arms and Light Weapons*, het *International Parliamentary Network for Education (IPNEd)* en de Orde van Malta.

De Belgische delegatie heeft een formeel voorbehoud gemaakt ten aanzien van het lidmaatschap van de Orde van Malta, dat door *de heer Christophe Lacroix (PS)*, volksvertegenwoordiger, als volgt wordt toegelicht:

"De Orde van Malta past als religieuze orde niet in een van de categorieën van entiteiten die op grond van hun aard de status van waarnemer kunnen aanvragen. De enige mogelijke basis is bijgevolg haar status van waarnemer bij de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

De bijlage bij de Statuten van de IPU bepaalt het volgende: "*International organizations that can be invited as observers to IPU meetings are understood to include (a) organizations of the United Nations system and organizations holding permanent observer status with the UN General Assembly*". Dit is het geval voor de Orde van Malta, die dan ook kan worden uitgenodigd. Dit betekent uiteraard niet dat er sprake is van enig recht of enige rechtvaardiging om dit te doen.

De status van waarnemer zou namelijk alleen mogen worden verleend aan organisaties die de doelstellingen van de organisatie onderschrijven. De Orde van Malta heeft in de AVVN de status van waarnemer gekregen vanwege haar activiteiten op het gebied van humanitaire bijstand. Er is echter niets in de aard of de activiteiten van de Orde van Malta dat de toekenning van de status van waarnemer bij de Interparlementaire Unie zou rechtvaardigen. Haar karakter van "*religious Order, by tradition military, chivalrous and nobiliary*"¹ is in tegenspraak met de deelname aan de werkzaamheden van een parlementaire unie, die is gestoeld op democratie.

Niet alle organisaties met de status van waarnemer bij de AVVN komen in aanmerking voor de status van waarnemer bij de IPU, die normaliter is voorbehouden aan regionale parlementaire unies of niet-gouvernementele mensenrechtenorganisaties.

Op grond van het bovenstaande moet de aanvraag van de Orde van Malta voor de status van waarnemer bij de IPU worden afgewezen." (vertaling)

¹ <https://www.orderofmalta.int/wp-content/uploads/2016/07/Sovereign-Order-of-Malta-Constitutional-Charter-and-code.pdf>

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

Ontmoeting met een delegatie van de Democratische Republiek Congo

Aanwezige leden van de Belgische delegatie :

- De heer Samuel COGOLATI, volksvertegenwoordiger, voorzitter van de Belgische Groep;
- De heer Christophe LACROIX, volksvertegenwoordiger

Aanwezige leden van de Congolese delegatie :

- De heer Eddy MUNDELA, voorzitter van de Groep, hoofd van de delegatie, eerste ondervoorzitter van de Senaat (UDPS) ;
- Mevrouw Francine MUYUMBA, senator, voorzitter van de Permanente Commissie Buitenlandse Zaken (PPRD) ;
- De heer Valentin GERENGO N'VENE, senator (MLC) ;
- De heer MABAYA, Jean Philibert, senator;

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

- De heer Célestin TSHIALA MAYEMBE, administratief secretaris van de Groep, adviseur-coördinator van het Studiebureau van de Senaat;
- De heer Francis TSHIYAYA, bijzonder secretaris van de eerste ondervoorzitter van de Senaat

...

In de marge van de 143e Assemblee van de IPU in Madrid heeft de Belgische delegatie op 28 november 2021 een ontmoeting gehad met een delegatie van de Democratische Republiek Congo.

De heer Samuel Cogolati opent de vergadering met een kort verslag van de missie die hij samen met enkele collega's heeft uitgevoerd in de Democratische Republiek Congo van 30 oktober tot 6 november 2021. Het ging om de eerste missie die uitgaat van een bilaterale afdeling sinds de COVID-19-pandemie. Dit illustreert hoe belangrijk België de DRC vindt.

Vervolgens schetst *de heer Christophe Lacroix* de doelstellingen, de methodologie en de verwachte resultaten van de Bijzondere commissie Congo die in de Kamer van volksvertegenwoordigers is ingesteld. Hij wijst op de bijdrage van de groep deskundigen, maar ook op het belang van een participatief proces om samen het eindverslag van de bijzondere commissie "op te bouwen".

In dit verband benadrukt de heer Mundela het belang van een onderdeel "herstelbetaling", dat volgens spreker onontbeerlijk is om een verzoeningsproces werkelijk te doen slagen. Spreker vraagt ook aandacht voor het lot en de eisen van voormalige Congolese soldaten die gerekruteerd werden om tijdens de Eerste en Tweede Wereldoorlog in Europa te vechten.

Mevrouw Muyumba pleit ervoor dat de respectieve assemblees van beide landen hun samenwerking zouden versterken met meer concrete doelstellingen. Het recente bezoek van de delegatie onder leiding van de heer Flahaut is in dit verband een belangrijke stap. Maar meer algemeen geeft spreekster aan dat België, gelet op de bevoorrechte banden tussen beide landen, de betrekkingen op alle niveaus moet intensiveren, vooral nu in de DRC een nieuwe generatie politici is opgestaan.

Tot slot bespraken de partijen de volgende punten :

- voorbereidingen voor de repatriëring van de overblijfselen van Lumumba;
- de uitdaging van de bescherming van het evenaarswoud en de noodzakelijke samenwerking in de strijd tegen de opwarming van de aarde;
- de situatie in Oost-Congo en het probleem van het verzet van de plaatselijke bevolking tegen MONUSCO;
- de hervatting van de Belgische militaire samenwerking in de DRC;

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

- de betwisting van de grenzen van de DRC door bepaalde buurlanden en de problemen die de Congolese Staat ondervindt om toegang te krijgen tot de koloniale archieven, aan de hand waarvan de territoriale grenzen van de DRC zouden kunnen worden vastgesteld ;
- de huidige moeilijkheden voor Congolese parlementsleden om een Schengenvisum te krijgen om naar België te reizen

Ontmoeting met een delegatie van de Islamitische Republiek Pakistan

Aanwezige leden van de Belgische delegatie:

- De heer Samuel COGOLATI, volksvertegenwoordiger, voorzitter van de Belgische Groep ;
- De heer Christophe LACROIX, volksvertegenwoordiger.

Aanwezige leden van de Pakistaanse delegatie :

- Mevrouw Hina Rabbani KHAR, volksvertegenwoordigster en gewezen minister van Buitenlandse Zaken (2011-2013) ;
- Mevrouw Aisha Ghaus PASHA, volksvertegenwoordigster ;
- De heer Rai Muhammad Murtaza IQBAL, volksvertegenwoordiger ;
- De heer Syed Shamoan HASHMI, secretaris van de delegatie.

**

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

In de marge van de 143e Assemblée van de IPU in Madrid heeft de Belgische delegatie op 28 november 2021 een ontmoeting gehad met een delegatie van de Islamitische Republiek Pakistan.

Mevrouw Khar, volksvertegenwoordigster en gewezen minister van Buitenlandse Zaken, beschreef de toestand in de regio en de gevolgen van de humanitaire crisis die momenteel in Afghanistan woedt. Ze wees erop dat de maatregelen tegen het talibanbewind een reeds zeer ernstige economische en humanitaire toestand nog verergeren. Ze pleit daarentegen voor massale hulp van de internationale gemeenschap, om bij te dragen tot de stabiliteit in de regio. De veiligheidsproblemen als gevolg van de val van de Afghaanse regering beginnen immers al een zeer uitgesproken impact te hebben op Pakistan. Ze onderstreept dat die buitenlandse hulp kan noch mag worden gelijkgesteld met een erkenning van het talibanbewind.

De dames Khar en Pasha beklemtoonden dat Pakistan over een periode van 30 jaar al bijna 3 miljoen Afghanen op zijn grondgebied opgevangen heeft. Ze menen dat het Westen niet mag achteroverleunen omdat het enkele duizenden Afghanen geëvacueerd heeft, terwijl bijna 22 miljoen Afghanen de komende maanden de hongerdood dreigen te sterven. Het is zover gekomen dat gezinnen hun kinderen verkopen om te overleven.

De heer Cogolati verklaarde dat de Kamer van volksvertegenwoordigers de toestand in Afghanistan van nabij volgt. De commissie Buitenlandse Betrekkingen bijvoorbeeld heeft onlangs een resolutie aangenomen betreffende de bescherming van de rechten van de vrouwen en meisjes in Afghanistan (stuk Kamer nr. 55-1958/005). Tevens diende de Ecolo/Groen-fractie een voorstel van resolutie in betreffende de humanitaire crisis en veiligheids crisis in Afghanistan (stuk Kamer nr. 55-2265/001).

Tot slot bespraken partijen de kwestie van de Chinees-Pakistaanse betrekkingen.